

Afghanistankomiteen

Protokoll årsmøte Afghanistankomiteen 8.juni 2020

Til stede:

Merete Taksdal
Trude Thommesen
Terje Skaufjord
Sverre Hjelleset
Gry Synnevåg
Mike Fergus
Norunn Grande
Farid Ghiami (ankom under sak 4)
Anne Hertzberg
Beate Fasting
Miriam Skjørten
Solveig Sandalsnes
Helge Liland
Britt Kejo
Rolf Vestvik
Anna R. Laursen
Kyrre Berland
Sediq Zazai

Ansatte:

Terje Watterdal
Liv Kjølseth
Jonas E. Hollund
Ragnhild Sørheim
Omran Mansoor

Sak 1 Åpning og presentasjon av årsmøtedeltagerne

Styreleder Beate Fasting åpnet det digitale årsmøtet med å hilse til ansatte i Afghanistan og deres familier som er direkte rammet av Covid 19. Styreleder oversendte en felles kondolanse til ansatte i Afghanistan som har mistet familie og slektninger i pandemien.

Styreleder understreket at en solidaritetsorganisasjon som Afghanistankomiteen er viktigere enn noen gang. Samtidig med at Covid -19 sprer seg i Afghanistan, er landet fortsatt preget av terror og store konflikter som gjør at mennesker flykter. I møte med et stengt Europa, og naboland som i økende grad returnerer afghanere, har flyktninger harde kår.

40 år med solidaritetsarbeid fra en liten medlemsbasert organisasjon har gitt resultater for medmennesker i rurale områder innen helse, matsikkerhet, utdanning og samfunnsbygging. Med økonomisk støtte fra Norad, UD og 10 andre internasjonale donorer er Afghanistankomiteen i dag en forutsigbar bistandsorganisasjon. Organisasjonen har 359

ansatte i Afghanistan, et viktig sekretariat i Oslo med 3,5 stillinger og en landdirektør i Kabul, alle dyktige og engasjerte ansatte som sammen med frivillige utgjør en betydelig stemme når spørsmål knyttet til Afghanistan kommer opp i Norge. Styreleder avsluttet sin åpningstale med å uttrykke stolthet og glede over å være medlem i Afghanistankomiteen.

Sak 2 Konstituering av Årsmøtet

Sak 2a. Årsmøtet valgte Terje Skaufjord til møteleder

Sak 2b. Årsmøtet valgte Omran Mansoor og Anne Hertzberg til fullmaktskomité:

Sak 2c. Godkjenning av stemmeberettigede: Ved åpningen av møtet ble det godkjent 16 stemmeberettigede. En stemmeberettiget ankom møtet under sak 4. I tillegg var det 5 ansatte til stede uten stemmerett.

Sak 2d Anne Hertzberg og Liv Kjølseth ble valgt til referenter

Sak 2e Valg av redaksjonskomité: Terje Skaufjord, Gry Synnevåg og Jonas Hollund

Sak 2f Valg av to protokollunderskrivere: Sediq Zazai og Terje Skaufjord

Sak 2g Valg av tellekorps: Ragnhild Sørheim og Omran Mansoor

Sak 3 Klargjøring av mandat

Sak 3a Innkalling ble godkjent,

Sak 3b Dagsorden ble godkjent med en endring. Et innkommet forslag skal behandles under sak 6. Valg blir sak 7.

Sak 3c Forretningsorden tilpasset til digitalt møte ble godkjent.

Sak 4 Beretninger

Sak 4a Protokollen fra årsmøtet 2019

Møteleder gjennomgikk protokollen fra årsmøtet i 2019, og viste til at møtet var preget av organisasjonssaker: det ble vedtatt arbeidsprogram for 2 år, strategi for 2019-2022, revisjon av vedtektene, og oppdragsbeskrivelser for valgkomite og kontrollkomite. Beretninger og regnskap ble tatt til etterretning, og budsjettet ble vedtatt. Viktige saker ble vedtatt med stort flertall.

Protokollen ble godkjent

Sak 4b Årsberetning fra styret, utvalg og beretning fra lokalkomiteen i Bergen

Styreleder Beate Fasting gjennomgikk styrets beretning. I samsvar med det 2årige arbeidsprogrammet har styret hatt fokus på følgende arbeidsområder: 1) Utviklingsprogram 2) Kommunikasjon, 3) Organisasjon, 4) Økonomiforvaltning og finansiering, 5) Antikorrupsjon og 6) Helse, miljø og sikkerhet.

Styret har fattet 27 vedtak i 2019.

Styrets organisering og oppgaver

Sikkerhetssituasjonen har vært tema for alle møtene. Styrets ledelse har hatt formøter med Generalsekretær (GS) før styremøtene for å tilrettelegge og foreslå vedtak. Instruks for styret og styreleder er utarbeidet. Fellesmøte med kontrollkomiteen er avholdt. Styreleder og GS har jevnlig telefonmøter. Nestleder har hatt oppdrag som intern-revisor i oktober 2019. dette ga innsikt og forståelse i både organisatoriske og økonomiske forhold.

Utviklingsprogram

2019 er første år i et nytt treårig Norad/UD støttet program: Empowering Rural Afghanistan (ERA) ERA representerer en videreføring av NACs langsiktige arbeid innenfor helse, utdanning, miljø og bærekraft. ERA medfører en konsentrasjon av arbeidet, særlig innen helseutdanning, - der NAC tidligere støttet skoler i flere provinser, - og en tettere integrering med programaktiviteter støttet av andre givere. Utdanning av jordmødre, helsesøstre, fysioterapeuter, farmasøyter og bioingeniører er nå samlokalisert i et nyopprettet «Institute of Health Sciences» (IHS) i Gardez i Paktia. IHS Gardez drives i tett samarbeid med sentrale og lokale helsemyndigheter og utdanner helsepersonell i Ghazni, Khost, Paktia, Logar, og Paktia provinsene. Det støttes av Norad og/UD og 4 andre givere.

I provinsene Badakhshan, Ghazni og Faryab har NAC også økt sin konsentrasjon i et partnerskap med 30 lokalsamfunn for å styrke utdanning gjennom hele skoleløpet. I partnerlandsbyene settes det i gang tiltak for økt matproduksjon og en ansvarlig bærekraftig utnyttelse av begrensede ressurser. Sentralt i dette arbeidet er redusert risiko for flomkatastrofer, klimatilak, som beskyttelse av vannkilder; skogplanting og planting av erosjonsmotstandsdyktige avlinger.

Kommunikasjon

Sekretariatet i Oslo ble styrket med 2 nye ansatte, begge med kommunikasjonsfaglig bakgrunn. Målet var å gjøre NACs arbeid mer synlig utover den etablerte medlems gruppen. Det er utviklet en kommunikasjonsplattform, etablert ny nettside, og det produseres audiovisuelt materiale til sosiale medier som brukes til kampanjer og innsamling. Etablering av et kommunikasjonsteam blant ansatte i Afghanistan er pågående. Følgere på de sosiale medier Facebook, Instagram og Twitter viser at engasjementet har økt med 80% sammenlignet med året før.

Organisasjon

Styret følger opp arbeidet med styrking og utvikling av organisasjonen. Nestleder gjennomførte internrevisjon høsten 2019. Hovedinntrykket var at organisasjonen har kompetente medarbeidere som samarbeider godt overfor de vanskelige utfordringene.

Programutvalget og lokalkomiteen i Bergen er de mest stabile frivillige som bidrar mest til organisasjonen. Sekretariatet utforsker ulike modeller for frivillig arbeid og har hatt god hjelp av flere frivillige i forbindelse med seminarrekken om fredsprosessen.

Finansiering og økonomiforvaltning

Den 3årige avtalen med NORAD/UD, sammen med flere langsiktige avtaler med internasjonale donorer gir en forutsigbarhet i arbeidet som er svært viktig. Det som drar ned er som nevnt vekslingskursen mellom NOK og USD. En svak vekslingskurs har påvirket programarbeidet gjennom flere år.

Det ble samlet inn nok midler til å dekke egenandelskravet fra Norad takke være inntekter fra julemarkedet ved Krohnengen skole og individuelle givere. Audiovisuelt materiale publisert før jul ga nyttig erfaring for innsamling av midler og vil bli benyttet framover.

Ny regnskapsfører har overtatt mye av ansvaret for regnskapsarbeidet. Samarbeid med finansavdelingen i Afghanistan er videreutviklet og forbedret. Økonomiforvaltningen er styrket ved gjennomgående administrative tiltak i flere år, noe som har gitt positive tilbakemeldinger fra revisor.

Antikorrupsjon.

Internrevisjonen foretatt av nestleder rapporterer om en stor grad av åpenhet i organisasjonen ang. utfordringer når det gjelder korrupsjon. Behov for effektive rutiner og dokumentasjon og systematiske kontroller er påpekt. Styret har også hatt fokus på å kartlegge mulige interessekonflikter innad i organisasjonen. NAC har etiske retningslinjer som alle ansatte og frivillige må skrive under på.

Arbeidsmiljø og ansatte

Organisasjonen har 359 ansatte i Afghanistan og 3,6 stillinger i sekretariatet. Sikkerhet for ansatte har høyeste prioritet for styret. Det er gjennomført fysisk sikring av kontor og gjestehus, rutiner for transport. Den psykiske belastningen ved å jobbe kontinuerlig i konfliktområder er svært stor, alle ansatte har tilbud om profesjonell debrief og internasjonalt ansatte har tilbud i Oslo.

Likestilling

NAC fikk god respons fra både program – og organisasjonsgjennomgangen på sin evne til å inkludere alle grupper i lokalsamfunnet, uavhengig av etnisitet, språk, religion og kjønnsmessig eller sosial bakgrunn. NAC ser dette som et viktig fokus i arbeidet. Det å bli oppfattet som upartisk i lokalsamfunn med store spenninger er svært viktig sikkerhetsmessig. NAC har i mange år jobbet for å styrke funksjonshemmedes rettigheter. Nå utgjør funksjonshemmede 2% av arbeidsstokken og alle de 30 partnerskolene er inkluderende for barn med funksjonshemninger. En av partnerskolene er en skole for barn med hørselshemninger der tegnspråk er læringsspråket. Kvinneandelen i NAC er på over 30% og 2 av NACs 7 region kontor ledes av kvinner.

Miljørapportering

Forurensing av luft og vann, avskoging og degenerering av naturressurser er store miljøutfordringer i Afghanistan. NAC jobber med holdningsskapende arbeid i lokalmiljø og ved skoler og bygger lokal kapasitet til å forebygge og håndtere naturkatastrofer som flom, erosjon og tørke.

Vurdering av forutsetning for videre drift og disponering av resultat.

Aktivitetsregnskapet viser et driftsoverskudd for virksomheten i Norge på NOK 377 553. Dette skyldes innsparinger som følge av redusert bemanning ved Oslokontoret fram til september 2019, samt at innsamlet beløp overstiger egenandelsforpliktelsene. NOK 278 465 tilføres formålskapitalen. Overskuddet innsamlede midler, NOK 99 088 tilføres formålskapitalen med eksterne bindinger.

Afghanistan komiteen inngikk i 2019 en ny treårig avtale med Norad som bevilger NOK 30 millioner årlig til og med 2021. Sammen med andre flerårige avtaler gir dette et godt grunnlag for videre drift de to neste årene.

Årsmøtet tok styrets beretning til etterretning

Årsberetning fra Programutvalget

Leder for programutvalget Anne Hertzberg la frem beretningen. Program utvalget har bestått av seks faste medlemmer, et medlem som deltar på spesifikke områder. Det har vært avholdt 4 møter i perioden. I tillegg har enkeltmedlemmer hatt tettere kontakt med sekretariatet og ansatte i Afghanistan i oppfølging av enkelt-saker. To av PUs medlemmer har bidratt til program gjennom arbeid i Afghanistan. PU har gitt råd og tilbakemeldinger på en rekke områder: resultatrammeverk, arbeidsprogram, etablering av nytt vennskapsskole samarbeid, system for monitorering og evaluering, case-studier, oppdragsbeskrivelser og i arbeidet med partnerskapsstrategi.

Årsmøtet tok Programutvalgets beretning til etterretning.

Beretning fra lokalkomiteen i Bergen

Leder for Bergenskomiteen, Solveig Sandalsnes, la frem beretningen. Bergenskomiteen har hatt et normalt arbeidsår, med stand på Torgalmenningen i forbindelse med internasjonal uke samt forberedelser og gjennomføring av julemarkedet ved Krohnengen skole som de viktigste aktivitetene. Stand på Torgalmenningen er en god mulighet til å komme i kontakt med folk, og mange benytter anledningen til å høre om Afghanistankomiteens arbeid. Det er arbeidskrevende å gjennomføre julemarkedet, men også en stor opplevelse å lage afghansk mat sammen med elevene i 6 klasse. Julemarkedet i 2019 ga økte inntekter sammenlignet med 2018. Dette er også gledelig.

I etterkant av innlegget fra Bergenskomiteens leder var det spørsmål om hvordan NAC nå jobber med vennskapsskoler. Det ble forklart at Krohnengen skole for tiden er den eneste, etter at vennskapsskolen i Oslo trakk seg. Flere frivillige har forsøkt å rekruttere vennskapsskoler gjennom årene, og at dette har vist seg å være vanskelig, da opplegget krever mye innsats fra skolene. Det er også stor konkurranse fra andre organisasjoner som retter seg mot skoler for å samle inn penger. Imidlertid er det opprettet et samarbeid mellom en ungdomsskole på Nesodden og en jente- og en gutteskole i Kabul, men dette dreier seg om temabasert samarbeid, ikke pengeinnsamling.

Bergenskomiteen etterlyste også oversendelse av sin del av medlemskontingenten. Dette vil bli fulgt opp av sekretariatet. Flere av de tilstedeværende roste Bergenskomiteen for engasjement og solid arbeid.

Årsmøtet tok Bergenskomiteens beretning til etterretning.

Sak 4c Beretning fra Kontrollkomiteen

Møteleder Terje Skaufjord la frem kontrollkomiteens beretning. Kontrollkomiteen har lagt frem en grundig rapport, der de ulike arbeidsområdene for organisasjonen er gjennomgått. Kontrollkomiteen følger styrets arbeid via sakspapirer og møtereferater, samt et fysisk møte med styret. Kontrollkomiteen er imponert over arbeidet som legges ned, og konkluderer med at driften er i samsvar med NACs formål og vedtekter. Kontrollkomiteen påpeker viktigheten av å være forberedt på uventede begivenheter og utviklingstrender gjennom regelmessige risikovurderinger av NAC totale virksomhet gode beredskapsplaner.

Kontrollkomiteen oppfordrer ledelsen i organisasjonen til å se nærmere risiko for Cyber-angrep, bemanningssituasjonen ved Oslo kontoret på kort og lang sikt, nye prioriteringer hos donorer, endringer i det politiske klima i Norge og Afghanistan, endring i innsamling av frie midler

Det ble en kort diskusjon om datasikkerhet, og styret vil ta dette opp på et av de første styremøtene.

Årsmøtet tok kontrollkomiteens beretning til etterretning

Sak 5. Økonomi

Sak 5a Regnskap 2019.

Sverre Hjelleset fremla aktivitetsregnskapet, som konsoliderer regnskapene for Norge og Afghanistan. Resultatregnskapet for Afghanistan går i null. Prosjektene inntektsføres i samme takt som utgiftene påløper. Utbetalinger fra fond er ført direkte mot egenkapitalen - og fremkommer derfor ikke som et forbruk.

Aktivitetsregnskapet viser et driftsoverskudd for virksomheten i Norge på NOK 377 553. Dette skyldes innsparinger som følge av redusert bemanning ved Oslo kontoret frem til september 2019, samt at innsamlet beløp overstiger egenandelsforpliktelsene. NOK 278 465 tilføres formålskapitalen. Overskuddet i innsamlede midler, NOK 99 088 tilføres formålskapital med eksterne bindinger.

Hjelleset viste til sentrale nøkkeltall i note 7, der det kommer frem en formålsprosent på 97 %, og en administrasjonsprosent på 3 %. Note 9 viser at formålskapitalen (frie midler) har økt til NOK 1 179 597.

Regnskapsbyrået Accurat har endret måten å føre balansen på. Tidligere fremsto tilsagn fra donor (for eksempel tre-årig ERA prosjekt) i sin helhet både som en fordring under eiendeler, og som en gjeldspost til donorer. Dette avspeiler framtidig kontantstrøm, og er ikke nødvendigvis feil. Men fra og med 2019 har Accurat ført opp det vi faktisk har fått utbetalt tilskudd til, altså 3.867.184, som gjeld. På pluss siden (aktiva) finner vi dette igjen under blant annet bankinnskudd. Begrunnelsen for dette er at hvis organisasjonen må legges ned og all virksomhet stoppe - så fremstår 3.867.184 det som NAK skylder donorene akkurat ved årsskiftet.

Det ble stilt spørsmål om hvorvidt det er økt finansiering av NACs arbeid. NAC har økte inntekter, som følge av flere donorer, og som følge av økt bevilgning fra Norad. utfordringen er at mye av økningen spises opp av valutatap. Det er svært vanskelig å håndtere valutasisuasjonen, men ledelsen i Norge og Afghanistan følger utviklingen i valutakurser tett, og forsøker å overføre midler på det mest gunstige tidspunkt. Problemet er at det er vanskelig å forutse utviklingen. Løsningen ligger i å få flere kontrakter med donorer som bruker annen valuta enn NOK.

Regnskapet for 2019 ble tatt til etterretning.

Sak 5b Revisors beretning 2019

Sverre Hjelleset gjennomgikk revisors beretning, og viste til at det ikke var noen merknader.

Beretningen ble tatt til etterretning

Sak 5c Revidert budsjett 2019

Generalsekretær la frem revidert budsjett. Budsjettet viser totale inntekter på 4 593 000. Administrasjonsinntekter fra program i Afghanistan utgjør den største inntektskilden, på drøye 2,8 millioner. I tillegg er det inntekter fra Norads informasjonsstøtte på 700 000. Det er også budsjettert med 600 000 i innsamlingsinntekter.

Revidert budsjett viser økte inntekter på 440 000 mer enn budsjettet som ble vedtatt av styret 25. November. Økningen skyldes administrasjonsinntekter fra et nytt prosjekt i Afghanistan fra Afghanistan Humanitarian Fund. Totalt er inntektene 580 000 høyere enn regnskapet for 2019, og 480 000 høyere enn regnskapet for 2018.

Det budsjetteres med lønn til å dekke 3 fulle stillinger, samt en deltidsstilling på 60 %. Lønnsmidlene er fordelt på de ulike «prosjektene» organisasjonens arbeid er inndelt i.

Økte administrasjonsinntekter fra prosjekt i Afghanistan gir mulighet for å planlegge et overskudd for driften i Norge på 433 881. Dette er viktig sparing for å ha muligheter til å gjøre nødvendige investeringer på et senere tidspunkt.

Årsmøtet vedtok revidert budsjett

Sak 6. Forslag til uttalelse.

Et forslag til uttalelse om matsikkerhet var utarbeidet av Jonas Hollund, med innspill fra Terje Skaufjord og Gry Synnevåg. Det var en kort diskusjon om hvorvidt flere tema skulle inkluderes i uttalelsen, som eksempel utdanning.

Uttalelsen ble vedtatt uten endringer.

Sak 7 Valg.

Årsmøtet 2018 valgte følgende styremedlemmer for et og to år:

Leder: Gry Synnevåg for 2 år
Nestleder: Beate Fasting for 1 år
Medlem: Sverre Hjelleset 2 år
Medlem: Farid Ghiami 2 år
Medlem: Sediq Zezai 1 år

Det var en diskusjon om hvorvidt varamedlemmene skal nummereres i rekkefølge. Dette er ikke et krav i vedtektene, og det ble enighet om at valg av rekkefølge av varamedlemmene skulle gjøres på første styremøte

Vara: Terje Skaufjord
Vara Britt Kejo
Vara: Trude Thommesen

Sak 11b Valg av kontrollkomité

Valgkomiteens hadde innstilt Brittina Berg til leder, og Hege Jacobsen som medlem. Begge ble valgt.

Sak 11c Valg av valgkomité

Styret innstilte, og årsmøtet valgte følgende valgkomité:

Mike Fergus, Leder
Merete Taksdal, medlem
Yahya Najafizade, medlem

Anne Hertzberg ble foreslått som vara til valgkomiteen og ble valgt.

Sak 11d Valg av revisor

RSM Hastner var innstilt av valgkomiteen og ble valgt av årsmøtet til revisor.

Beate Fasting takket av som styreleder, og takket spesielt Rolf Vestvik og Hasina Shirzad som gikk ut av styret.

Møte ble hevet kl 21.20

14.juni 2020

Sign

Terje Skaufjord

Sediq Zazai